

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **E. S.**, zastoupený Mgr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2007, čj. OAM-10-534/LE-C06-L07-2007, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2009, č. j. 2 Az 56/2007 – 66,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 13. 11. 2007, čj. OAM-10-534/LE-C06-L07-2007. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a) a § 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

Městský soud v Praze se ztotožnil se závěrem správního orgánu, že žalobce nesplňuje podmínky udělení mezinárodní ochrany. Žalobce nebyl nikdy politicky činný, ve své výpovědi neuvedl a správní orgán neshledal, že by měl v Turecku problémy kvůli své rase, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání konkrétních politických názorů. Diskriminace, s níž se žalobce potýkal při hledání zaměstnání v Istanbulu z důvodu, že je Kurd, nemá intenzitu ve smyslu zákona o azylu. Jako nevěrohodné posoudil soud tvrzení žalobce, že v době jeho pobytu v Istanbulu mu měli turečtí civilisté vyhrožovat a házet kameny na kurdský obchod, kde byl zaměstnán, a to v souvislosti se smrtí tureckých vojáků po střetech s bojovníky PKK. V té době totiž již v Istanbulu nebyl, neboť až do vycestování pobýval ve městě Nusaybin. Pokud k tomu došlo v jiné době, jednalo se dle soudu o exces jednotlivců, nikoli o tendenci turecké vlády, neboť jak vyplývá z informací o zemi původu, se snahou Turecka vstoupit do EU došlo ke změně ve vztahu ke kurdské menšině. Jako nedůvodnou posoudil soud obavu žalobce, že pokud by v Nusaybinu zůstal, musel by buď zabíjet turecké vojáky nebo Kurdy. Jak vyplývá z informací o zemi původu, ve východních oblastech sice probíhají boje mezi tureckými jednotkami a bojovníky PKK, tyto boje jsou však lokalizovány a žádná z bojujících stran nenutí civilisty, aby se zúčastnily konfliktu na její straně. Žalobce již absolvoval vojenskou službu

a nic mu nebrání v přesídlení do jiných částí Turecka, pokud se obává, že by mohl být těmito boji nějakým způsobem postížen.

Žalovaný podle názoru Městského soudu v Praze tedy nepochybil, neboť žalobce nesplňoval podmínky podle § 12, § 13, § 14 zákona o azylu, taktéž závěr o neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu plně odpovídá skutkovým zjištěním.

Městský soud v Praze proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“).

Stěžovatel napadl rozsudek Městského soudu v Praze kasační stížností z důvodů obsažených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Stěžovatel uvedl, že správní orgán i soud vzaly za základní informaci zprávu Evropské komise z hlediska kritérií pro přístup Turecka do EU z 9. 11. 2005. Ta však nepřináší informace vyvážené, odpovídající skutečnosti a informace aktuální vzhledem k proměnlivosti postavení Kurdů v Turecku. Žalovaný se neseznámil se zprávami mezinárodních nevládních organizací monitorujících dodržování lidských práv v Turecku. Stěžovatel dále odkázal na žalobu, v níž uvedl, že v zemi původu by byl nucen zabít nevinné lidi, neboť je tam válka mezi armádou a stranou PKK. Dále upozornil na diskriminaci osob kurdské národnosti v Turecku a sdělil, že při svém pokusu o přesídlení se setkal s hrozbami zabití pro jeho kurdskou národnost.

Stěžovatel poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 235/2004 - 57 a č. j. 5 Azs 116/2005 - 58 a z jejich závěrů dovodil, že je povinností správního orgánu získat maximum informací ke konkrétní situaci žadatele, přičemž je třeba vycházet z konkrétní situace v oblasti dodržování lidských práv v zemi původu. Pokud stěžovatel uváděl případy svého ohrožení ze strany civilistů i policie, bylo proti němu použito neaktuálních a neobjektivních informací, které navíc jeho pronásledování ani nezpochybnují. Stěžovatel závěrem odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2009, č. j. 4 Azs 83/2008 - 69, který se podrobně zabýval situací v oblasti dodržování lidských práv Kurdů v Turecku a v němž se uvádí, že, je zřejmé, že Turecko nelze považovat za bezpečnou zemi původu, a proto nelze bez dalšího dospět k přesvědčení, že návratem do této země by stěžovateli nehrozilo žádné nebezpečí.

Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost

opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

K posouzení otázky, zda a do jaké míry může správní orgán opírat své závěry o hodnotící zprávu Evropské komise o dosaženém pokroku kandidátských zemí na členství v Evropské unii, byl zdejší soud již povolán např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č.j. 1 Azs 105/200 - 81, kde dospěl k závěru, že zpráva Evropské komise o dosaženém pokroku v připravenosti kandidátské země na členství v EU může být jedním z důkazních prostředků, avšak s ohledem na její diplomatický charakter a účel, pro nějž se zpracovává, je pro azylové účely nezbytné k ní přistupovat při hodnocení důkazů obezřetně (§ 50 odst. 4 a § 51 odst. 1 správního řádu z roku 2004). Zásada materiální pravdy vyjádřená v § 3 uvedeného zákona vyžaduje, aby situace v zemi původu byla zjišťována pomocí jiných zpráv, které netrpí těmito deficity, přičemž zpráva Evropské komise může být užita toliko podpůrně.

V témže rozsudku zdejší soud dále vyslovil, že informace o zemi původu použité ve věci mezinárodní ochrany musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.

Žalovaný v projednávané věci s vyšel z informací pocházejících ze zdrojů zcela odlišného charakteru a původu; všechny informační zdroje ve spojení se skutečnostmi uváděnými stěžovatelem jej nicméně dovedly ke stejnému závěru, což nenapovídá tomu, že by byly tendenční či účelové: naopak to svědčí o tom, že všechny vypovídají objektivně o téže realitě.

Namítá-li pak stěžovatel nesprávnou interpretaci zpráv o situaci v zemi jeho pobytu ze strany žalovaného, pak s obdobnou problematikou se již Nejvyšší správní soud vypořádal např. v rozhodnutích ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, a ze dne 18. 3. 2004, č. j. 4 Azs 1/2004 - 68, obě dostupná na www.nssoud.cz.

Ostatně je třeba zdůraznit, že povinností správního orgánu je zjistit skutkový stav věci pouze v rozsahu právně relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, www.nssoud.cz). O určujícím charakteru tvrzení žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v průběhu správního řízení se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 26. 5. 2004, č. j. 1 Azs 45/2004 - 47, www.nssoud.cz. In concreto např. ke stěžovatelovu tvrzení o obecně známém porušování lidských práv u kurdské menšiny v zemi původu, již Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 Azs 5/2008 – 53 ze dne 15. 2. 2008 konstatoval, že neutěšená situace se stavem dodržování lidských práv v zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu sama o sobě nezakládá důvod pro její udělení dle § 12 zákona o azylu. Jak již tento soud mnohokrát zdůraznil, právně významnou pro zjištění naplnění zákonných podmínek pro udělení mezinárodní ochrany se jeví konkrétní situace stěžovatele a důvody pro které o azyl žádá.

Poukazuje – li tedy stěžovatel na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2009, č. j. 4 Azs 83/2008 - 69, je třeba uvést, že se týkal odlišné skutkové situace, neboť

v dané věci nebylo žalovaným relevantně posouzeno, zda existovala reálná hrozba pronásledování posuzované osoby ohledně oznámení nucené spolupráce s PKK tureckým státním orgánům, respektive zodpovězena otázka, zda by byly turecké státní orgány ochotny a schopny tuto osobu ochránit před případnou pomstou ze strany PKK, případně, zda by z těchto důvodů nebyla vystavena pronásledování ze strany turecké armády. V uvedené věci žalovaný pro tyto závěry nedostatečně zjistil skutkový stav, ovšem ve vztahu k předestřeným tvrzením posuzované osoby, které v případě stěžovatele absentovaly.

Nejvyšší správní soud se ve své dosavadní rozhodovací činnosti dále dostatečně vypořádal s problematikou jednání soukromých osob zmiňovaných v kasační stížnosti a pro bližší určení poukazuje např. na rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, rozsudek ze dne 28. 2. 2005, č. j. 2 Azs 13/2005 - 69, a dále na rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, všechny dostupné na www.nssoud.cz. Také otázky míry aprobační takového jednání státními orgány v zemi původu žadatelů o azyl již byly judikaturou bohatě řešeny (viz např. rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, či rozsudek ze dne 19. 10. 2005, č. j. 3 Azs 428/2004 - 83, taktéž na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud již jen závěrem poukazuje na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40, v němž konstatoval, že jelikož často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem než vlastní věrohodnou výpovědí, je srovnání skutečností jím uvedených v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru významným měřítkem jeho věrohodnosti.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. prosince 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu